

Äldrenämnden
Protokoll

Datum:
2022-04-28

Äldrenämndens protokoll torsdagen den 28 april 2022

Plats och tid

Stadshuset KF-salen 2:E04, klockan 16:00–20:20

Paragrafer

43–55

Justering

Uppsala kommun använder sig av en avancerad elektronisk underskrift för justering av beslutsprotokoll. Denna återfinns på en separat sida sist i protokollet.

Protokollförare

Peter Jernberg, nämndsekreterare

Äldrenämnden
Protokoll

Datum:
2022-04-28

Närvarande

Beslutande

Eva Christiernin (S), ordförande
Johan Edstav (MP)
Rigmor Stenmark (C)
Staffan Yngve (S)
Mohammed Mekrami (S)
Cecilia Forss (M) §§45–55
Anna-Karin Westerlund (M) §§ 43–52
Margit Borgström (KD)
Ingrid Nordlander (V) §§ 43–52
Anders Sehlin (SD)
Eileen Rönnlund Holmgren (S)
Gunnel Borgegård (L) §§ 43–52
Carl Åborg (V)
Ulf Stjernefeldt (M) §§ 43, 44, närvarar på distans
Claes Olsson (S) §§ 53–55
Ingemar Virsén (KD) §§ 53–55
Fylgia Flohr (MP) §§ 53–55

Ej tjänstgörande ersättare

Claes Olsson (S) §§ 43–52
Fylgia Flohr (MP) §§ 43–52
Ulf Stjernefeldt (M) §§45–55, närvarar på distans
Karolina Wigenfeldt (C) §§ 43–48
Ingemar Virsén (KD) §§ 43–52
Josef Safady Åhslund (FI) §§ 43–46

Äldrenämnden
Protokoll

Datum:
2022-04-28

Övriga närvarande

Lenita Granlund, förvaltningsdirektör
Åsa Markström, stabschef
Karin Brolin, Yvonne Jonsson och Heikki Syrjäpalo, avdelningschefer
Magnus Bergman-Kyllönen, ekonomichef
Åsa Holmstrand, HR-chef
Rasmus Wennström och Johan Eikman, enhetschef
Helena Thorén-Lindqvist, kommunikationsansvarig
Rikard Sörell, ekonomistrateg

Peter Jernberg, nämndsekreterare

Deltar vid föredragning

Daniel Karlsson, utredare, närvarar på distans
Heléne Stenlund, äldreombudsman
Ola Hansson, hjälpmedelsansvarig, närvarar på distans
Christina Gustafsson, avdelningschef, närvarar på distans
Therese Asplund, verksamhetsutvecklare, närvarar på distans
Frida Högberg, utvecklingsledare, närvarar på distans

§ 43

Val av justerare samt justeringsdag

Äldrenämnden utser Rigmor Stenmark (C) att justera dagens protokoll tillsammans med ordföranden den 2 maj 2022.

§ 44

Fastställande av föredragningslista

Äldrenämnden fastställer utsänd föredragningslista med ändringen att ärende 5, **Framtidens hälso- och sjukvård**, behandlas som första beslutsärende.

Till ärende 13, **Frågor och skrivelser från nämndens ledamöter**, anmäls följande punkter:

- Margit Borgström (KD) – initiativärende om att godkänna mellanboendeform som en egen omsorgsform och teckna avtal med Attendo,
- Anders Sehlin (SD) – fråga om när nämnden får en slutrapport om Dalbyhemmet.

§ 45

Framtidens hälso- och sjukvård

ALN-2022-00037

Beslut

Äldrenämnden beslutar

1. **att** ge vård- och omsorgsförvaltningen i uppdrag att genomföra rekommendationer och åtgärder i enlighet med föredragningen i ärendet, samt
2. **att** ge vård- och omsorgsförvaltningen i uppdrag att återkomma till nämnden med uppföljning av arbetet i samband med årsbokslutet.

Sammanfattning

Under februarinämnden redovisades en konsultrapport som pekar ut en lämplig riktning för kommunens arbete kopplat till samverkan kring effektiv och nära vård. Rapporten lämnar flertalet rekommendationer och förslag till fortsatt arbete som faller väl ut och som nämnden ställer sig bakom. Dessa sammanfaller även med flera redan pågående eller planerade insatser, som därför får fortsatt stöd. Sådana är samarbete med regionen kring psykisk hälsa samt framtagandet av nyckeltal för att följa förflyttningen. Däremot framkommer i den samlade bilden av de aktiviteter som genomförs att det kan finnas utvecklingspotential när det gäller det kommunövergripande arbetet med fokus på effektiv och nära vård 2030 vad gäller hälsa, stöd, vård och omsorg.

Mot bakgrund av detta ger nämnden förvaltningen i uppdrag att förverkliga de rekommendationer och förslag till förbättringar som rapporten förslår och ber förvaltningen att återkomma med avrapportering kring utvecklingen i samband med årsbokslutet 2022.

Äldrenämnden
Protokoll

Datum:
2022-04-28

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 4 april 2022
- Bilaga 1, Åtgärdslista från rapport inklusive kort lägesrapportering
- Bilaga 2, Analys av utredningar och rapporter vad gäller kommunal hälso- och sjukvård, inklusive sammanställning och förslag till prioriteringar
- Bilaga 3, Protokollsutdrag från äldrenämndens sammanträde den 16 februari 2022

§ 46

Delårsbokslut per mars och delårsuppföljning per april

ALN-2021-00615

Beslut

Äldrenämnden beslutar

1. **att** fastställa verksamhetsplan och budget, förenklad delårsuppföljning per april 2022 med korrigerad åtgärd i inriktningsmål 4, enligt ärendets bilaga 1,
2. **att** fastställa ekonomiskt delårsbokslut per mars 2022 enligt ärendets bilaga 2, samt
3. **att** överlämna dessa till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Verksamhetsplanen beskriver hur nämnden ska förverkliga kommunfullmäktiges övergripande styrdokument Mål och budget 2022–2024 och visar hur nämndens politik bidrar till att uppfylla de krav som ställs genom inriktningsmål, uppdrag och budget. Äldrenämndens budget visar hur nämnden fördelar de ekonomiska resurser som den tilldelats.

Vård- och omsorgsförvaltningen har upprättat förslag till uppföljning av status för nämndens uppdrag per april 2022, samt ekonomisk uppföljning per mars 2022. Delårsuppföljningen är framtagen utifrån den verksamhetsplan som äldrenämnden upprättat för året, vilken utgår från de inriktningsmål och uppdrag som kommunfullmäktige tilldelat nämnden.

Vid delårsuppföljning per april sker ingen uppföljning på nämndens åtgärder, däremot bedöms status på kommunfullmäktiges uppdrag till nämnden.

Magnus Bergman-Kyllönen, ekonomichef, och Daniel Karlsson, utredare, föredrar ärendet.

Äldrenämnden
Protokoll

Datum:
2022-04-28

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 14 april 2022
- Bilaga 1, Verksamhetsplan 2022, Delårsrapportering per april
- Bilaga 2, Ekonomiskt delårsbokslut per mars 2022

§ 47

Uppföljning av internkontrollplanen per april ALN-2021-00662

Beslut

Äldrenämnden beslutar

1. **att** godkänna uppföljningen av internkontrollplanen per april enligt ärendets bilaga, samt
2. **att** i arbetet med kommande internkontrollplan ska nämnden särskilt beakta risker kopplat till välfärdsbrott.

Sammanfattning

Äldrenämnden upprättar årligen en internkontrollplan och resultatet rapporteras till nämnden tre gånger årligen.

Planen ska vara ett stöd i styrningen av verksamheten och ett hjälpmedel för att nå verksamhetsmålen och rapporteringen av den ska ge nämnden en övergripande bild om vilka områden som fungerar tillfredsställande eller kräver beslut om åtgärder.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 21 april 2022
- Bilaga, Internkontrollplan 2022 – Uppföljning per april

Yrkanden

Ordförande Eva Christiernin (S) yrkar att i arbetet med kommande internkontrollplan ska nämnden särskilt beakta risker kopplat till välfärdsbrott.

Cecilia Forss (M) yrkar att nämnden snarast tar fram en ny risk- och väsentlighetsanalys som omsätts i en uppdaterad internkontrollplan.

Rigmor Stenmark (C) yrkar bifall till Eva Christiernins (S) yrkande och bifall till Cecilia Forss (M) yrkande.

Ordförande Eva Christiernin (S) yrkar avslag på Cecilia Forss (M) yrkande.

Äldrenämnden
ProtokollDatum:
2022-04-28**Beslutsgång**

Ordföranden ser sitt eget yrkande respektive Cecilia Forss (M) yrkande som tilläggsyrkanden.

Ordföranden frågar först om det är nämndens mening att godkänna uppföljningen av internkontrollplanen enligt arbetsutskottets förslag och finner att nämnden beslutar så.

Ordföranden frågar sedan om det är nämndens mening att bifalla ordförandens eget tilläggsyrkande och finner att nämnden beslutar så.

Ordföranden frågar avslutningsvis om det är nämndens mening att avslå Cecilia Forss (M) yrkande eller att bifalla detsamma, och finner att nämnden avslår yrkandet.

Reservation

Rigmor Stenmark (C), Cecilia Forss (M), Anna-Karin Westerlund (M) och Margit Borgström (KD) reserverar sig mot beslutet enligt följande:

Mot bakgrund av den nyligen upptäckta välfärdsbrottsligheten inom äldreomsorgen är det på sin plats att fundera varför uppföljningar enligt nämndens internkontrollplan inte avslöjade fusk. Det var i stället den nya visselblåsarlagen som gjorde det möjligt att röja den kriminella verksamheten.

En av nämndens viktigaste uppgifter är att upprätta en intern kontrollplan. Det är av de få sakerna som särskilt omnämns i kommunallagen.

KL 6 kap 6 § Nämnderna ska var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten.

De ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Detsamma gäller när skötseln av en kommunal angelägenhet med stöd av 10 kap. 1 § har lämnats över till någon annan.

Det är tydligt att nämndens internkontroll inte varit tillräcklig. Därför yrkar vi att nämnden snarast tar fram en ny risk- och väsentlighetsanalys som omsätts i en uppdaterad internkontrollplan.

Vi kan inte förstå varför nämnden skall vänta sju månader mot bakgrund av den allmänna uppfattningen att välfärdsbrott förekommer i större utsträckning än vi har trott.

Äldrenämnden
Protokoll

Datum:
2022-04-28

§ 48

Äldreombudsmannens årsrapport 2021 ALN-2022-00045

Beslut

Äldrenämnden beslutar

1. **att** överlämna äldreombudsmannens årsrapport för 2021 till kommunfullmäktige enligt ärendets bilaga.

Sammanfattning

Äldreombudsmannen är en oberoende funktion som arbetar kommunövergripande på alla nivåer. Enligt instruktionen för Uppsala kommuns äldreombudsman ska äldreombudsmannen årligen inlämna en rapport till kommunfullmäktige.

Årsrapporten beskriver vad äldreombudsmannen uppmärksammat i kontakten med äldre Uppsalabor och arbeten där äldreombudsmannen varit delaktig. Rapporten gör inte anspråk på att vara vetenskaplig eller ge en heltäckande bild av äldres levnadsvillkor i Uppsala.

Heléne Stenlund, äldreombudsman, och Yvonne Jonsson, avdelningschef, deltar under överläggningen i ärendet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 11 april 2022
- Bilaga, Äldreombudsmannens årsrapport 2021

§ 49

Reviderad riktlinje för individuellt förskrivna hjälpmedel till personer över 21 år

ALN-2022-00093

Beslut

Äldrenämnden beslutar

1. **att** anta den nya riktlinjen för individuellt förskrivna hjälpmedel för personer över 21 år,
2. **att** hjälpmedel ska kunna förskrivas inom följande produktområden: Personlig medicinsk behandling, Personlig vård, Förflyttning, Hjälpmedel i hushållet, Utrustning och anpassning av bostäder och andra lokaler, Kommunikation, information och varseblivning samt Hantering och transporter av produkter.
3. **att** inte införa avgifter för hjälpmedel,
4. **att** uppdra åt förvaltningen att vidta nödvändiga åtgärder för efterlevnad av riktlinjen,
5. **att** förvaltningen inom 6 månader ska återrapportera till äldrenämnden hur implementeringen av riktlinjen fortskrider, samt
6. **att** uppdra till förvaltningen att återkomma till nämnden med en rapport om arbetet med utlämning och återlämning av hjälpmedel.

Sammanfattning

Handlingen *Riktlinje för individuellt förskrivna hjälpmedel för personer över 21 år* har omarbetats utifrån aktuell lagstiftning, kommunala styrdokument och erfarenheter sedan föregående riktlinjen togs i bruk 2017.

Äldrenämnden
Protokoll

Datum:
2022-04-28

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 14 april 2022
- Bilaga, Riktlinje för individuellt förskrivna hjälpmedel för personer över 21 år

Yrkanden

Ordförande Eva Christiernin (S) yrkar – efter jämkning med Rigmor Stenmark (C) – att nämnden ska uppdra till förvaltningen att återkomma till nämnden med en rapport om arbetet med utlämning och återlämning av hjälpmedel.

Rigmor Stenmark (C), Cecilia Forss (M), Anna-Karin Westerlund (M) och Margit Borgström (KD) yrkar att det ska utarbetas en modell för en deponeringsavgift för erhållande av hjälpmedel som bör anpassas till vad hjälpmedlet kostar.

Ordförande Eva Christiernin (S) yrkar avslag på Rigmor Stenmarks (C) m.fl. yrkande.

Johan Edstav (MP) yrkar bifall till Eva Christiernins (S) yrkande.

Rigmor Stenmark (C) yrkar bifall till Eva Christiernins (S) yrkande.

Beslutsgång

Ordföranden ser sitt eget yrkande respektive Rigmor Stenmarks (C) m.fl. yrkande som tilläggsyrkanden.

Ordföranden frågar först om det är nämndens mening att besluta enligt liggande förslag och finner att nämnden beslutar så.

Ordföranden frågar sedan om det är nämndens mening att bifalla ordförandens eget tilläggsyrkande eller att avslå detsamma, och finner att nämnden beslutar bifalla yrkandet.

Ordföranden frågar avslutningsvis om det är nämndens mening att avslå Rigmor Stenmarks (C) m.fl. yrkande eller att bifalla detsamma, och finner att nämnden avslår yrkandet.

§ 50

Svar på initiativärende från Rigmor Stenmark (C) och Karolina Wigenfeldt (C) om besök hos äldre ALN-2022-00213

Beslut

Äldrenämnden beslutar

1. **att** besvara initiativärendet med föredragningen i ärendet.

Sammanfattning

I ett initiativärende vid äldrenämndens sammanträde den 31 mars 2022, har Rigmor Stenmark (C) och Karolina Wigenfeldt (C) yrkat på

- att de personliga hembesöken återupptas hos de äldre.

De motiv som anförs är bland annat att med personliga möten har man större möjlighet att arbeta förebyggande genom direkta samtal och kontakt med de äldre personerna och därigenom lättare uppmärksamma eventuella brister och hjälpbehov. Vidare framförs att genom personliga besök kan ensamhet brytas, fallolyckor förebyggas och rådgivning ges exempelvis kring matvanor.

I beredningen konstateras att uppsökande hembesök ersatts av flertal genomförda och pågående aktiviteter som sammantaget är av vikt för nämndens ansvar för det förebyggande och uppsökande arbetet i enlighet med socialtjänstlagen (2001:453), SoL.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad den 11 april 2022
- Bilaga, Initiativärende från Rigmor Stenmark (C) och Karolina Wigenfeldt (C) om besök hos äldre

Yrkanden

Rigmor Stenmark (C) yrkar att nämnden ska bifalla initiativärendet.

Margit Borgström (KD) yrkar bifall till initiativärendet.

Äldrenämnden
Protokoll

Datum:
2022-04-28

Anders Sehlin (SD) yrkar bifall till initiativärendet.

Beslutsgång

Ordföranden ser att det finns två förslag, dels att besvara initiativärendet enligt arbetsutskottets förslag, dels att nämnden ska bifalla initiativärendet.

Ordföranden ställer de två förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt arbetsutskottets förslag.

Reservation

Rigmor Stenmark (C), Cecilia Forss (M), Anna-Karin Westerlund (M), Margit Borgström (KD och Anders Sehlin (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för initiativärendet.

§ 51

Delegationsbeslut till äldrenämnden för perioden 24 mars till 20 april 2022

ALN-2022-00009

Beslut

Äldrenämnden beslutar

1. **att** godkänna redovisningen av delegationsbeslut för perioden 24 mars till 20 april 2022 och lägga den till protokollet.

Sammanfattning

Till nämnden anmäls delegationsbeslut enligt

1. Lista över delegationsbeslut enligt socialtjänstlagen (SoL) avseende Bistånd Västra i mars 2022,
2. Lista över delegationsbeslut enligt SoL avseende Bistånd Östra i mars 2022.

§ 52

Anmälningssärenden till äldrenämnden för perioden 24 mars till 20 april 2022

ALN-2022-00010

Beslut

Äldrenämnden beslutar

1. **att** notera anmälningssärenden för perioden 24 mars till 20 april 2022, enligt ärendets förteckning, till protokollet.

Sammanfattning

Till nämnden anmäls ärenden enligt förteckningen nedan över anmälningssärenden till äldrenämnden för perioden 24 mars till 20 april 2022.

1. Dom från förvaltningsrätten den 22 mars 2022
2. Beslut från kammarrätten den 11 april 2022
3. Praktiskt självskydd för förtroendevalda, den 13 maj, 17 maj eller 3 juni
4. Protokoll, äldrenämndens arbetsutskott 24 mars 2022
5. Protokoll från vård- och omsorgsförvaltningen samverkan 29 mars 2022
6. Protokoll, äldrenämnden 31 mars 2022
7. Ärendelista - äldrenämnden april 2022
8. Anonymt brev till Äldrenämndens politiker och ansvarig daterat 17 april 2022
9. Skrivelse och tillhörande broschyr från Nationellt kompetenscentrum anhöriga (Nka), 19 april 2022, Sverige har fått sin första nationella anhörigstrategi

§ 53

Informationsärenden

Nämnden tar del av följande informationspunkter under sammanträdet.

Nytt synpunkthanteringssystem

Christina Gustafsson, avdelningschef, och Therese Asplund, verksamhetscontroller, informerar om kommunens gemensamma synpunkthanteringssystem.

Aktivitetsinspiratörer

Frida Högberg, utvecklingsledare, informerar om förvaltningens arbete med att motverka ensamhet och de aktiviteter som genomförts.

Förvaltningsdirektörens punkt

Lenita Granlund, förvaltningsdirektör, informerar nämnden om

- förvaltningens förberedande arbete med anledning av den ansökan om valmöte 1 maj i Gottsunda och Valsätra med Rasmus Paludan, som polisen tidigare under dagen avslag, och de konfrontationer och störningar som befaras komma.
- behov och kapacitet i särskilt boende -- belagda platser och tillgängliga platser.
- statistisk om brukarnas val av hemtjänstutförare efter hävningen av avtalet om hemvård med Attendo.
- arbetet att förebygga och upptäcka välfärdsbrott och det uppdrag som myndighetschefen har fått.

Genomlysning myndighetsutövning med anledning av Attendos slutsatser av biståndsbedömning i Gottsunda och rapport om biståndshandläggningen i Gottsunda område 4

Yvonne Jonsson, avdelningschef på avdelning myndighet, går igenom den genomlysning som förvaltningen gjort när det gäller Attendos slutsatser om biståndsbedömning i Gottsunda.

Yvonne Jonsson går även igenom den rapport som inRikta på uppdrag av förvaltningen har tagit fram om biståndsbedömningen i Gottsunda, område 4.

Nämnden får under informationen ta del av rapporten i sin helhet.

Äldrenämnden
Protokoll

Datum:
2022-04-28

§ 54

Deltagande konferens och möten

Ordförande Eva Christiernin (S) påminner om kommunledningskontorets utbildning om praktiskt självskydd den 13 maj, 17 maj eller 3 juni.

§ 55

Frågor och skrivelser från nämndens ledamöter

Anders Sehlin (SD) fråga om när nämnden får en slutrapport om Dalbyhemmet

Anders Sehlin (SD) frågar när nämnden får en slutrapport om Dalbyhemmet. Heikki Syrjäpalo från förvaltningen svarar att den kommer senare i höst men att förvaltningen återkommer med en kortare avrapportering på nästa nämndsammanträde.

Initiativärende från M och KD om att godkänna mellanboendeform som en egen omsorgsform och teckna avtal med Attendo

Cecilia Forss (M) och Margit Borgström (KD) anmäler ett initiativärende om att godkänna mellanboendeform som en egen omsorgsform och teckna avtal med Attendo enligt följande:

Var fjärde hemtjänstkund är inte nöjd med den omsorgen som de får. Orsakerna är många men vanligt är att kunderna inte tycker om att många olika medarbetare besöker dem i deras hem. Omsorgstagarna vill att hemtjänstmedarbetarna vet hur de vill att tjänsterna skall utföras utan att behöva förklara för alla nya. Det kan vara allt från hur man vill att lakanen skall sträckas till vilken hjälp man behöver för att kunna duscha.

Vi tror att hemtjänsten i grunden behöver organiseras på ett annat sätt än idag för att erbjuda omsorgstagarna ett varierat utbud och i många fall en bättre omsorg. Vi upplever att de externa utförarna är mer intresserade av att hitta nya innovativa sätt att möta omsorgstagarnas önskemål.

Ett nytt sätt att organisera hemtjänst är att äldre med hemtjänst flyttar till lokaler som är anpassade för särskilt boende. De kan då erbjudas en fast grupp medarbetare som utför hemtjänsten. Personal finns dygnet om. De kan också utnyttja (mot full betalning) tjänster som erbjuds dem som har beviljats särskilt boende.

Sådant boende har införts av Attendo och kallas Attendohem. De boende inom Attendohem har sålt alternativt sagt upp sina tidigare hem för att flytta till en mycket liten hyreslägenhet. Detta har de gjort för att få känna trygghet i boendet. Attendohem erbjuder denna trygghet.

Äldrenämnden
Protokoll

Datum:
2022-04-28

De boende inom Attendohem har fått utstå en orimligt negativ hantering på grund av något som de inte alls har med att göra genom uppsägningen av hemtjänstavtalet med Attendo.

Lagen om valfrihetssystem (LOV) anger inga gränser för vilka tjänster som kan ingå. Äldreomsorgen samlas under en CPV-kod, 85311100-3 Äldreomsorg

Vi yrkar därför att äldrenämnden godkänner denna mellanboendeform som en egen omsorgsform och tecknar avtal med Attendo så att de boende inte blir de som straffas för en kriminell verksamhet som ännu inte utretts och som dessa hyresgäster inte har någon del i.